

Ustawa
z dnia 2021 r.
o zmianie ustawy o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób
zakaźnych zwierząt oraz niektórych innych ustaw¹⁾

Art. 1. Ustawie z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2020 r. poz. 1421) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2:

a) po pkt 44 dodaje się pkt 45 – 47 w brzmieniu:

„45) odstrzał sanitarny - uśmiercanie zwierząt gatunków łownych prowadzone wyłącznie w celu zwalczania chorób zakaźnych tych zwierząt na obszarze zapowietrzonym lub zagrożonym, w tym, wykonywany na zasadach polowania zbiorowego lub indywidualnego w rozumieniu ustawy z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie;

46) bezpośrednie sposoby zapobiegania lub zwalczania chorób zakaźnych zwierząt – sposoby związane z ograniczeniem populacji zwierząt chorych lub zagrożonych chorobą;

47) pośrednie sposoby zapobiegania lub zwalczania chorób zakaźnych zwierząt – sposoby, polegające na podejmowaniu środków niewymagających aktywnego uśmiercania zwierząt.”;

2) po art. 41 dodaje się art. 41a w brzmieniu:

„Art. 41a. Pośrednie metody zapobiegania i zwalczania chorób zakaźnych zwierząt należy traktować jako priorytetowe na każdym etapie postępowania,

¹ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie, ustawę z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji, ustawę z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej, ustawę z dnia 13 czerwca 2019 r. o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym.

mając na uwadze aktualny stan wiedzy naukowej i analizę faktycznego zagrożenia.”;

3) w art. 45:

a) przed ust. 1 dodaje się ust. 1¹ w brzmieniu:

„1¹. W przypadku zagrożenia wystąpienia lub wystąpienia choroby zakaźnej zwierząt podlegającej obowiązkowi zwalczania powiatowy lekarz weterynarii, w drodze rozporządzenia - aktu prawa miejscowego określa obszar, na którym występuje choroba zakaźna zwierząt lub zagrożenie wystąpienia tej choroby, w szczególności jako obszar zapowietrzony lub zagrożony, oraz sposób oznakowania obszaru zapowietrzonego i zagrożonego.”,

b) w ust. 1:

- skreśla się pkt 1,

- w pkt 8c:

-- lit. a:

„a) zamykanie, wyłącznie w trakcie przeprowadzanego odstrzału sanitarnego, znajdujących się w pasach drogowych przejść dla zwierząt lub”

-- uchyla się b,

- pkt 8j otrzymuje brzmienie:

„8j) nakazać transport zwłok zwierzęcych do punktu utylizacyjnego, znajdującego się możliwie najbliżej względem miejsca przechowywania tusz dzików;”;

4) w art. 46 w ust. 3:

a) w pkt 8d uchyla się lit. a i b,

b) pkt 8k otrzymuje brzmienie:

„8k) nakazuje transport zwłok zwierzęcych do punktu utylizacyjnego, znajdującego się możliwie najbliżej względem miejsca przechowywania tusz dzików”;

5) użyte w art. 48a w ust. 3, w art. 61 w ust. 1 w pkt 1 w lit. d wyrazy „art.45 ust. 1 pkt 1 -10” zastępuje się wyrazami „art. 45 ust. 1¹ i ust. 1 pkt 2- 10”;

6) w art. 61 w ust. 1 w pkt 1 część wspólna otrzymuje brzmienie:

„- mając na względzie ochronę zdrowia publicznego i zdrowia zwierząt oraz prawidłowości funkcjonowania ekosystemu i funkcjonalnego przetrwania gatunku;”;

7) w art. 49:

a) w ust. 7:

- pkt 1 otrzymuj brzmienie:

„1) jeżeli posiadacz zwierzęcia nie zastosował się do obowiązków określonych w art. 42 ust. 1 pkt 1 lub w art. 43 ust. 1, lub obowiązków nałożonych na podstawie art. 44 ust. 1, art. 45 ust. 1, art. 46 ust. 3 oraz art. 47 ust. 1;”;

- po pkt 1 podaje się pkt 1a w brzmieniu:

„1a) jeżeli posiadacz zwierzęcia nie zastosował się do obowiązków określonych w przepisach o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt, z zastrzeżeniem ust. 7a;

b) po ust. 7 dodaje się ust. 7a w brzmieniu:

„7a. Odszkodowanie przysługuje posiadaczowi zwierzęcia, który nie zastosował się do obowiązków określonych w przepisach o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt, jeżeli wykáže, że niedochowanie obowiązku identyfikacji i rejestracji zwierząt nastąpiło nie z jego winy.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1683 i 2320) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 8:

a) ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. Odstrzał sanitarny zwierząt, o którym mowa w art. 2 pkt 45 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2020 r. poz. 1421), jest wykonywany z nakazu wydanego na podstawie przepisów o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt.”;

b) ust. 9 otrzymuje brzmienie:

9. Odstrzał sanitarny zwierząt, o którym mowa w ust. 8, odbywa się na podstawie indywidualnego upoważnienia, do którego wystawienia jest obowiązany odpowiednio zarządca lub dzierżawca obwodu łowieckiego, lub dyrektor parku narodowego albo regionalny dyrektor ochrony środowiska, wskazującego w szczególności imię i nazwisko osoby upoważnionej, gatunek i liczbę sztuk zwierzyny przeznaczonej do odstrzału, nakaz, na podstawie którego przeprowadzany jest odstrzał sanitarny oraz termin ważności upoważnienia. Termin ważności upoważnienia nie może być dłuższy niż termin obowiązywania, wydanego przez powiatowego lekarza weterynarii albo wojewodę nakazu przeprowadzenia odstrzału sanitarnego zwierząt.”;

c) po ust. 9 dodaje się ust. 9a- 9e:

„9a. Odstrzał sanitarny nie może być wykonywany łącznie z polowaniem na zwierzęta innych gatunków nieobjętych nakazem dotyczącym zwalczania chorób zakaźnych zwierząt oraz w upoważnieniu, o którym mowa w ust. 9.

9b. Odstrzał sanitarny wykonywany na terenie, o którym mowa w art. 26 albo art. 27b odbywać się może wyłącznie w formie polowania indywidualnego.

9c. Odstrzał sanitarny zwierząt, o którym mowa w ust. 8 wykonywany na zasadach polowania zbiorowego może zostać wykonany po:

1) przekazaniu przez dzierżawcę albo zarządcę obwodu łowieckiego wójtom (burmistrzom, prezydentom miast) oraz nadleśniczym Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, właściwym ze względu na miejsce wykonywania odstrzału sanitarnego, co najmniej 7 dni przed planowanym terminem przeprowadzenia odstrzału sanitarnego, informacji, o których mowa w art. 42ab ust. 1 wraz ze wskazaniem nakazu wydanego przez powiatowego lekarza weterynarii albo wojewodę stanowiącego podstawę odstrzału sanitarnego;

- 2) podaniu do publicznej wiadomości przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta), terminu rozpoczęcia, zakończenia i miejsca odstrzału sanitarnego oraz nakazu powiatowego lekarza weterynarii albo wojewodę stanowiącego podstawę odstrzału sanitarnego;
- 3) spełnieniu przez dzierżawcę albo zarządcę obwodu łowieckiego obowiązku, o którym mowa w art. 42ab ust. 6.

9d. Podczas wykonywania odstrzału sanitarnego osoba uprawniona do wykonywania polowania jest obowiązana do okazania na żądanie upoważnienia, o którym mowa w ust. 9.

9e. Minister właściwy do spraw leśnictwa i łowiectwa określi, w drodze rozporządzenia wzór indywidualnego upoważnienia, o którym mowa w ust. 9, mając na uwadze zapewnienie jednolitego upoważnienia na obszarze całego kraju.”;

2) w art. 8a ust. 6 pkt 4 lit. e dodaje się „oraz zranioną a nieodnalezioną zwierzynę wykazaną w książkach ewidencji polowań”;

3) w art. 11:

a) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Zarządca lub dzierżawca obwodu łowieckiego może wystąpić z wnioskiem do służb, straży lub organów administracji rządowej, w szczególności do właściwego miejscowo komendanta Policji lub Straży Granicznej, lub Państwowej Straży Pożarnej, lub właściwego terytorialnie organu Inspekcji Weterynaryjnej, o udzielenie pomocy pozostającej w zakresie kompetencji tych służb, straży lub inspekcji, jeżeli jest to niezbędne do przeprowadzenia czynności związanych ze zwalczaniem chorób zakaźnych zwierząt podlegających obowiązkowi zwalczania na podstawie przepisów [ustawy](#) z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, obejmującym:

- 1) zabezpieczenie terenu, na którym odbywa się odstrzał sanitarny przed nieuprawnionym dostępem osób trzecich, z zastrzeżeniem ust. 4a;
- 2) wsparcie działań mających na celu poszukiwanie padłych zwierząt, co do których zachodzi podejrzenie, że mogły być nosicielami chorób zakaźnych, o których mowa w art. 2pkt 21 ustawy z dnia 11 marca 2004

r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt;”,

b) po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu:

„4a. Pomocy, o której mowa w ust. 4 pkt 1 może zostać udzielona jeżeli dzierżawca albo zarządca obwodu łowieckiego oraz osoby wykonujące odstrzał sanitarny wykonały obowiązki, o których mowa w art. 8 ust. 9b oraz osoby wykonujące odstrzał sanitarny posiadają upoważnienie, o którym mowa w art. 8 ust. ust. 9.”,

c) uchyla się ust. 5,

d) po ust. 5 dodaje się ust. 6 i 7 w brzmieniu:

„6. Kontrolę przestrzegania przez osobę uprawnioną do wykonywania polowania, w tym osobę wykonującą odstrzał sanitarny, o którym mowa w art. 8 ust. 8, zasad bioasekuracji przeprowadza Inspekcja Weterynaryjna z urzędu lub na wniosek zarządcy lub dzierżawcy obwodu łowieckiego, wójta (burmistrza, prezydenta miasta), organizacji społecznej, której statutowym celem jest ochrona zwierząt lub ochrona przyrody oraz organizacji społecznej, której statutowym celem jest wspieranie rolnictwa.

7. Inspekcja Weterynaryjna przeprowadza także kontrole bez uprzedniego zawiadomienia kół łowieckich pod kątem zabezpieczenia się przez te koła w środki niezbędne do przestrzegania zasad bioasekuracji.”;

4) art. 13 otrzymuje brzmienie:

„Art. 13. Zakazuje się dokarmiania zwierzyny, nęcenia zwierzyny, tworzenia pasów zaporowych i innych form wykładania karmy, za wyjątkiem sytuacji drastycznego niedoboru żeru naturalnego w zimie, po określeniu i uzgodnieniu z Państwową Radą Ochrony Przyrody ilości, rodzaju i sposobu wykładania karmy.”;

5) po art. 34 dodaje się art. 34a w brzmieniu:

„Art. 34a.1. Polski Związek Łowiecki, w terminie do 30 kwietnia przedstawia ministrowi właściwemu do spraw środowiska sprawozdanie z realizacji w poprzednim łowieckim roku gospodarczym zadania, o którym mowa w art. 34 pkt 11a. Sprawozdanie powinno uwzględniać

dane zbiorcze pochodzące z zarządów okręgowych Polskiego Związku Łowieckiego oraz poszczególnych kół łowieckich.

2. Minister właściwy do spraw leśnictwa i łowiectwa określi w drodze rozporządzenia wzór sprawozdania, o którym mowa w ust. 1 oraz zakres informacji i danych, które w sprawozdaniu mają być zawarte, w szczególności:

- 1) liczba zabitych dzików z wyszczególnieniem liczby zabitych dzików w ramach odstrzału sanitarnego oraz informacja o ustalonym poziomie zakażeń oraz
 - 2) wysokość środków finansowych uzyskanych przez Polski Związek Łowiecki z tytułu odstrzału sanitarnego dzików oraz środków finansowych przeznaczonych na realizację zadania, o którym mowa w art. 34 ust.11a, w tym związanych z zakupem środków związanych z bioasekuracją polowań i odstrzałów sanitarnych
- mając na uwadze kompleksowość informacji i danych zawartych w sprawozdaniu.

3. Sprawozdanie, o którym mowa w ust. 1 stanowi informację publiczną.”;

6) w art. 42:

a) ust. 10a otrzymuje brzmienie:

„10a. Przestrzeganie zasad bioasekuracji podczas polowania lub odstrzału sanitarnego, o którym mowa w art. 8 ust. 8, oraz przy wykonywaniu czynności związanych z zagospodarowaniem pozyskanej zwierzyny polega na takim zachowaniu osób uprawnionych do wykonywania polowania, które ma na celu zapobieganie rozprzestrzenianiu się chorób zakaźnych zwierząt za pośrednictwem odstrzelonych zwierząt łownych lub ich części, lub tych osób, lub w wyniku czynności wykonywanych przez te osoby, w szczególności polega na:

- 1) zakazie patroszenia potencjalnie zakażonych zwierząt w łowisku;
- 2) transporcie tusz z łowiska do punktu skupu lub utylizacji w sposób uniemożliwiający zanieczyszczenie środowiska tkankami potencjalnie zakażonych zwierząt (krew, wnętrzności);

3) powstrzymaniu się od wykonywania polowania lub odstrzału sanitarnego, o którym mowa w art. 8 ust. 8 na obszarze, który nie został określony jako zapowietrzony lub zagrożony przed upływem 72 h od zakończenia wykonywania polowania lub odstrzału sanitarnego na obszarze określonym jako zapowietrzony lub zagrożony.”,

b) ust. 10b otrzymuje brzmienie:

„10b. Minister właściwy do spraw rolnictwa określi, w drodze rozporządzenia, zasady bioasekuracji, jakie powinny być przestrzegane podczas polowania lub odstrzału sanitarnego niektórych gatunków zwierząt łownych oraz przy wykonywaniu czynności związanych z zagospodarowaniem pozyskanej zwierzyny, mając na względzie zapobieganie rozprzestrzenianiu się chorób zakaźnych zwierząt za pośrednictwem odstrzelonych zwierząt łownych lub ich części, lub osób uprawnionych do wykonywania polowania lub w wyniku czynności wykonywanych przez te osoby, oraz uwzględniając wytyczne Europejskiego Urzędu ds. Bezpieczeństwa żywności w zakresie zasad bioasekuracji wydanych dla właściwej choroby zakaźnej.”;

7) w art. 42b:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Termin rozpoczęcia i zakończenia oraz określenie miejsca wykonywania polowania indywidualnego, imię i nazwisko myśliwego, numer upoważnienia do wykonywania polowania indywidualnego, ilość i gatunek pozyskanej zwierzyny, liczba i gatunek zranionej a nieodnalezionej zwierzyny oraz liczba wszystkich oddanych strzałów do zwierzyny grubej podlega wpisowi w książce ewidencji pobytu na polowaniu indywidualnym, którą są obowiązani prowadzić dzierżawcy i zarządcy obwodów łowieckich, w postaci elektronicznej, dla każdego obwodu.”,

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. W przypadku pozyskania zwierzyny na polowaniu indywidualnym myśliwy jest zobowiązany odnotować ten fakt w

posiadanym upoważnieniu do wykonywania polowania indywidualnego:

- 1) w odniesieniu do zwierzyny grubej – przed podjęciem czynności patroszenia i czynności transportowych;
- 2) w odniesieniu do zwierzyny drobnej – przed podjęciem czynności transportowych.”,

c) po ust. 3 dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Książka ewidencji pobytu na polowaniu indywidualnym, o której mowa w ust. 1 wyposażona jest w system blokady możliwości umieszczenia w niej wpisu dotyczącego polowania lub odstrzału sanitarnego, o którym mowa w art. 8 ust. 8 na obszarze, który nie został określony jako zapowietrzony lub zagrożony przed upływem 72 h od zakończenia wykonywania polowania lub odstrzału sanitarnego na obszarze określonym jako zapowietrzony lub zagrożony.”;

8) w art. 42 c dodaje się ust. 1 i 2 w brzmieniu:

„1. Myśliwy po pozyskaniu zwierzyny obowiązany jest oznakować każdą tuszę bezpośrednio przed podjęciem czynności jej patroszenia i transportu.

2. Osoba prowadząca punkt skupu obowiązana jest ewidencjonować zgodnie z prowadzonym rejestrem tusze: łosi, jeleni, danieli, muflonów, saren i dzików bezpośrednio po dostarczeniu przez uprawnionego do wykonywania polowania pozyskanej zwierzyny.”;

9) po art. 42 c dodaje się art. 42 ca w brzmieniu:

„Art.42ca. W przypadku zranienia lecz jej nieodnalezienia zwierzyny objętej obowiązkiem realizacji odstrzału sanitarnego, myśliwy ma obowiązek zawiadomienia Powiatowego Lekarza Weterynarii ze wskazaniem daty i miejsca polowania oraz gatunku zwierzyny”;

10) w art. 44 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Minister właściwy do spraw leśnictwa i łowiectwa w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw rolnictwa i po zasięgnięciu opinii Państwowej Rady Ochrony Przyrody oraz Polskiego Związku Łowieckiego określi, w drodze rozporządzenia, dla terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części, okresy polowań na zwierzęta łowne, mając na względzie, że zniesienie

okresów ochronnych nie może powodować zagrożenia funkcjonalnego wymarcia danego gatunku.”.

11) w art. 51:

- a) uchyla się pkt 7a,
- b) dodaje się pkt 7b-7e w brzmieniu:
 - „7b) wbrew obowiązkom określonym w art. 42 ab ust. 1 i ust. 6 nie dokonuje zgłoszenia polowania zbiorowego lub nie dokonuje oznakowania obszaru polowania tablicami ostrzegawczymi,
 - 7c) wbrew obowiązkom określonym w art. 42c ust. 1 nie dokonuje znakowania tusz ,
 - 7d) wykonuje polowanie nie dokonując wpisów w książce ewidencji polowania,
 - 7e) narusza zakaz dokarmiania lub nęcenia zwierzyny,”
- c) dodaje się pkt 9 w brzmieniu:
 - „9) nie dokonuje zawiadomienia Powiatowego Lekarza Weterynarii o postrzeleniu lecz nieodnalezieniu zwierzyny objętej obowiązkiem realizacji odstrzału sanitarnego”;

12) w art. 52:

- a) uchyla się pkt 8,
- b) po pkt 8 dodaje się pkt 9 - 12 w brzmieniu:
 - „9) dokonuje odstrzału sanitarnego prowadzonego na zasadach polowania zbiorowego bez wymaganego zgłoszenia do wójta (burmistrza/ prezydenta miasta) lub bez oznakowania terenu tablicami ostrzegawczymi albo odstrzału sanitarnego na zasadach polowania indywidualnego bez upoważnienia lub wpisu w upoważnieniu lub do elektronicznej książki polowań;
 - 10) nie przestrzega zasad bioasekuracji podczas polowania lub odstrzału sanitarnego, o którym mowa w art. 8 ust. 8, oraz przy wykonywaniu czynności związanych z zagospodarowaniem pozyskanej zwierzyny;
 - 11) poluje na obszarze , o którym mowa w art. 26 albo art. 27b;

- 12) kto dokonuje odstrzału sanitarnego z naruszeniem art. 8 ust. 9, lub ust. 9a lub ust. 9b.”;

13) w art. 53 po pkt 6 dodaje się pkt 7 i 8 w brzmieniu:

- „7) będąc myśliwym, pozyskuje zwierzynę objętą obowiązkiem odstrzału sanitarnego bez wymaganych prawem dokumentów lub nie dokonuje wymaganym wpisów w upoważnieniu do wykonywania polowania;
- 8) świadomie nie dopełniając warunków dopuszczalności polowania, w przypadku:
- a) polowania zbiorowego określonych w art. 42 ab ust. 1, ust. 6, art. 42 b ust. 4,
- b) polowania indywidualnego określonych w art. 42 b ust. 1, ust. 3, ust. 4 - wchodzi w posiadanie zwierzyny.”.

Art. 3. W ustawie z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji (Dz. U. z 2020 r. poz. 955) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 10:

- a) w ust. 5:
- wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:
„Pozwolenie na broń, o którym mowa w ust. 1, nie może być wydane, na broń szczególnie niebezpieczną w postaci:”,
 - pkt 3 otrzymuje brzmienie:
„3) broni palnej wyposażonej w tłumik huków lub przystosowanej do strzelania z użyciem tłumika huków;”,
- b) uchyla się ust. 5a;

2) w art. 29:

- a) w ust. 1 uchyla się pkt 8,
- b) w ust. 2 uchyla się pkt 2.

Art. 4. W ustawie z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej (Dz. U. z 2021 r. poz. 306) **w art. 11 po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:**

„3a. W przypadku stwierdzenia stanu epidemii wywołanej rozprzestrzenianiem się chorób zakaźnych zwierząt w ramach inspektoratów weterynarii, o których mowa w ust. 1 – 3, powołuje się stanowisko ds. kontroli realizacji zadań związanych ze zwalczaniem i zapobieganiem rozprzestrzenianiu się choroby.”

Art. 5. W ustawie z dnia 13 czerwca 2019 r. o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym (Dz.U. z 2019 r. poz. 1214) **w art. 61 w ust. 8 uchyla się pkt 2a.**

Art. 6. Osoba posiadająca przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy pozwolenie na broń wydane w celu określonym w art. 10 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji (Dz. U. z 2020 r. poz. 955) jest obowiązana przedstawić właściwemu organowi Policji orzeczenia lekarskie i psychologiczne, o którym mowa w art. 15 ust. 4 ustawy z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji, w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 7. Minister właściwy do spraw leśnictwa i łowiectwa w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy wprowadzi do systemu elektronicznego, przy pomocy którego prowadzone są książki ewidencji pobytu na polowaniach, funkcjonalność mającą na celu blokadę możliwości umieszczenia wpisu dotyczącego polowania, o którym mowa w art. 42b ust. 4 ustawy zmienianej w art. 2 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 8. Dzierżawcy i zarządcy obwodów łowieckich w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy są obowiązani wprowadzić elektroniczne książki ewidencji pobytu na polowaniu indywidualnym, o których mowa w art. 42b ust. 1 ustawy zmienianej w art. 2 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 9. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Uzasadnienie

Istnieje pilna konieczność uporządkowania regulacji prawnych związanych ze zwalczaniem wirusa afrykańskiego pomoru świń (dalej jako: ASF), w tym prowadzeniem odstrzałów sanitarnych dzików, zapobieganiem mu oraz łagodzeniem jego skutków w stosunku do rolników, ale i zwierząt. Aktualny stan prawny nie dostarcza narzędzi umożliwiających rzetelną ocenę sytuacji i wybór adekwatnych narzędzi prawnych do walki z wirusem. Kładzie nacisk na odstrzał sanitarny jako główne narzędzie zwalczania wirusa, wbrew stanowisku nauki, z którego wynika, że odstrzał sanitarny dzików może doprowadzić do szeregu negatywnych konsekwencji w ekosystemie², a nawet być pośrednim źródłem rozprzestrzeniania się wirusa w Polsce³. Marginalnie zaś traktuje wynajdowanie i usuwanie padłych dzików, które jest kluczowym narzędziem w kontroli ASF.

Jednocześnie z obowiązujących przepisów prawnych nie wynikają jednoznaczne ramy, określające **czym jest odstrzał sanitarny**. Pomimo że zarówno ustawa z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2020 r., poz. 67; dalej jako: Pr. łow.),

² „Możliwość całkowitej lub prawie całkowitej eliminacji dzika na dużych obszarach kraju niesie ogromne ryzyko trudnych do przewidzenia skutków przyrodniczych. Praktyczne zniknięcie tego gatunku może spowodować istotne zaburzenia w funkcjonowaniu ekosystemów leśnych i prowadzić do negatywnych skutków dla gospodarki leśnej i zdrowia publicznego. Dzikie są gatunkiem dominującym w zespole dużych ssaków w naszych ekosystemach. Jako zwierzęta wszystkożerne pełnią w lasach rolę sanitarną oraz mają istotny wpływ na wiele elementów środowiska. Dzikie żywią się m.in. owadami będącymi szkodnikami drzew, gryzoniami oraz padliną. Buchając w poszukiwaniu pokarmu i roznosząc nasiona, odgrywają ważną rolę w naturalnym odnowieniu lasu i w procesach obiegu materii w przyrodzie. Eliminacja tego gatunku z ekosystemu może przyczynić się do zwiększenia intensywności gradacji owadów w lasach oraz częstości występowania patogenów przenoszonych przez gryzonie na ludzi (np. borelioza, kleszczowe zapalenie mózgu). Dzikie stanowią również ważny naturalny pokarm wilka, a zmniejszenie jego dostępności może wywołać wzrost poziomu szkód powodowanych przez te drapieżniki znajdujące się pod ochroną.” – List otwarty środowiska naukowego ws. redukcji populacji dzików, z 9 stycznia 2019 r.: <https://naukadlaprzyrody.pl/2019/01/09/list-otwarty-srodowiska-naukowego-w-sprawie-redukcji-populacji-dzikow/>.

³ Pierwsze ogniska ASF w Polsce pojawiły się w lutym 2014 r. Tylko od początku 2018 r. do końca 2020 r. liczba ognisk ASF u świń wzrosła ze 104 do 260, a liczba przypadków u dzików z niecałych 900 do 8870 w analogicznym okresie czasu. Również porównanie tych danych dla okresu sprzed obowiązywania specustawy i po jej wejściu w życie pokazuje ogromny wzrost zachorowań. 2019 r. to 48 ognisk u świń i 2477 przypadków u dzików, podczas gdy 2020 (po 31.01) to już 103 ogniska u świń i 3934 przypadki u dzików. Zwiększeniu uległ również zasięg terytorialny choroby: początkowo dotyczył on głównie ściany wschodniej, obecnie wirus jest obecny także na Mazowszu, Warmii i Mazurach, a nawet w woj. lubuskim i wielkopolskim, skąd najprawdopodobniej przedostał się do Niemiec (źródło: <https://bip.wetgiw.gov.pl/asf/mapa/>).

jak i ustawa z dnia 11 marca 2002 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2018 r., poz. 1967; dalej jako: u.o.z.z.) posługują się terminem „odstrzał sanitarny”, żaden z tych aktów prawnych nie dokonuje jego zdefiniowania ani nawet, poza fragmentarycznymi regulacjami formalno-prawnymi, nie określa zasad jego prowadzenia (odesłanie zawarte w art. 8 ust. 10 Pr. łow. należy uznać za niewystarczające w tym zakresie, ponieważ specyfika odstrzału sanitarnego wymaga uwzględniania również innych okoliczności niż te charakterystyczne dla polowań). W związku z tym istnieje potrzeba wprowadzenia definicji legalnej „odstrzału sanitarnego” oraz **zasad jego prowadzenia**, a w szczególności w odniesieniu do (1) obszarów, na których może być prowadzony, (2) zakazu wykonywania polowania na inne zwierzęta (nieobjęte nakazami powiatowego lekarza weterynarii lub wojewody w związku ze zwalczaniem chorób zakaźnych zwierząt) podczas odstrzału sanitarnego oraz (3) wymogów jego zgłaszania z uwzględnieniem, że może on odbywać się na zasadach polowania zbiorowego albo indywidualnego.

Istotne jest, żeby odstrzał sanitarny prowadzony na zasadach polowania zbiorowego **podlegał analogicznemu zgłoszeniu**, jakie jest przewidziane w art. 42 ab ust. 1 i 2 Pr. łow. Odstrzał prowadzony na zasadach polowania indywidualnego powinien z kolei podlegać obowiązkowi uzyskania indywidualnego upoważnienia.

Stanowisko nauki, a także EFSA (Europejskiej Agencji ds. Bezpieczeństwa Żywności) jest zgodne co do tego, że jedną z głównych i najskuteczniejszych metod zapobiegania rozprzestrzeniania się ASFu powinno **wynajdowanie i bezpieczne usuwanie padłych dzików**.

Konieczne jest także doprecyzowanie regulacji związanych z przestrzeganiem **zasad bioasekuracji** podczas polowań i odstrzałów sanitarnych, w tym procedur kontroli tych zasad. Powinna zostać wyraźnie wyodrębniona rola Inspekcji Weterynaryjnej (dalej jako: IW), w tym dla usprawnienia jej działań, na poziomie każdego powiatowego inspektoratu weterynarii proponuje się **utworzenie stanowiska**, poświęconego kontrolowaniu zasad bioasekuracji związanych z ASF.

Uprawnienie do wnioskowania o przeprowadzenie **kontroli zasad bioasekuracji** podczas polowań i odstrzałów sanitarnych powinno przysługiwać zarządcom i dzierżawcom obwodów łowieckich, jednostkom samorządu terytorialnego oraz

organizacjom społecznym, których statutowym celem jest ochrona zwierząt lub ochrona przyrody oraz organizacjom społecznym, których statutowym celem jest wspieranie rolnictwa. Z uwagi na wagę problemu ASF (zarówno w odniesieniu do sytuacji rolników, jak i zabijanych zwierząt w związku z epidemią) ważne jest, by zapewnić także udział strony społecznej w zakresie procesu kontrolowania przestrzegania zasad bioasekuracji. Wiadomo, że jest to kwestia strategiczna w zakresie walki z wirusem, w związku z tym również organizacje społeczne powinny mieć prawo do wnioskowania do IW o przeprowadzenia takiej kontroli. Sprawozdania z działalności IW w tym zakresie powinny stanowić **informację publiczną**.

Kolejno, odnośnie zasad bioasekuracji - **patroszenie dzików w łowiskach** powinno zostać wyraźnie zakazane, a transport tusz (potencjalnie zakażonych ASF) z łowiska do miejsca skupu lub utylizacji powinien być poddany surowym zasadom bioasekuracji. Także **zasady utylizacji** martwych dzików wymagają zmiany. Dziś wybór firmy utylizacyjnej odbywa się jedynie na podstawie kryterium ceny, co prowadzi w niektórych przypadkach do tego, że martwe dziki (potencjalnie zakażone ASF) są transportowane na duże, nieraz kilkusetkilometrowe odległości, co może powodować przenoszenie wirusa w inne części kraju i powstanie nowych ognisk, których można by uniknąć.

Istotne jest wprowadzenie także zasad ewidencjonowania zranionej, lecz nieodnalezionej zwierzyny, w tym obowiązku zgłaszania do Powiatowego Lekarza Weterynarii przypadków postrzelenia, lecz nieodnalezienia zwierzyny objętej obowiązkiem odstrzału sanitarnego. Kontrola organów Inspekcji Weterynaryjnej nad tego typu przypadkami jest istotna w kontekście zapobiegania szerzeniu się chorób zakaźnych zwierząt. W związku z powyższym brak dochowania tych obowiązków przez myśliwych powinien skutkować odpowiedzialnością za wykroczenie.

Należy także przewidzieć **system wsparcia dla rolników** prowadzących tzw. małe gospodarstwa (posiadających do 50 świń w hodowli). Powinni oni także podlegać systemowi rekompensat w ramach wprowadzania zasad bioasekuracji w swoich gospodarstwach. Dziś są tego pozbawieni. Wymaga to jednak zaangażowania Ministra Rolnictwa, który zarządza Programem Wsparcia Rozwoju Wsi na lata 2014-2020.

Zmiany wymaga obowiązujący nakaz **zamykania przejść dla zwierząt** oraz budowy innych ogrodzeń uniemożliwiających migrację zwierząt, który jest zarówno nieproporcjonalny (jako przepis o charakterze ogólnym, ogólnokrajowym), może powodować poważne naruszenie funkcjonowania ekosystemów⁴, jak i zwiększać liczbę niebezpiecznych dla ludzi i zwierząt kolizji drogowych. Proponuje się, aby przejścia dla zwierząt mogły być zamykane wyłącznie w trakcie przeprowadzanego odstrzału sanitarnego.

Problematyka zapobiegania i zwalczania wirusa ASF miała być przedmiotem najnowszej specustawy, tj. **ustawy z dnia 20 grudnia 2019 r.** o zmianie niektórych ustaw w celu ułatwienia zwalczania chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2020 r. poz. 148). Regulacje przewidziane w tej ustawie nie rozwiązały jednak w/w problemów, a wręcz w niektórych obszarach je pogłębiły. Dokonały „rozmycia” granicy pomiędzy zwykłą gospodarką łowiecką a ostrzałami sanitarnymi, dodając art. 8 ust. 8 -10. Tymczasem, mimo że odstrzał sanitarny prowadzony jest na zasadach polowania (zbiorowego bądź indywidualnego), to jednak jego ramy **wymagają zdecydowanego odróżnienia od prowadzenia zwykłej gospodarki łowieckiej.** Jest to bowiem narzędzie szczególne, co oznacza, że zasady korzystania z niego powinny być określone w sposób ścisły. Zwłaszcza, że specustawa wyraźnie promuje odstrzał sanitarny jako metodę walki z ASF.

Ponadto na jej podstawie dokonano **kryminalizacji** „celowego utrudniania polowań”, co zdecydowanie wykroczyło poza cel tejże ustawy i jest przejawem właśnie owego błędnego i szkodliwego dla transparentności prawa „rozmycia” granicy pomiędzy ostrzałami sanitarnymi a zwykłymi polowaniami.

⁴ Dodatkowo, jak czytamy w stanowisku naukowców z Instytutu Badania Ssaków PAN wysłanym do Senatu RP 15.01.2020 r.: „Wprowadzenie ustawowego nakazu zamykania przejść dla zwierząt oraz budowy innych ogrodzeń uniemożliwiających migrację zwierząt byłoby niecelowe i nieskuteczne, tym bardziej, że wirus już teraz znajduje się w zachodniej Polsce. Działania takie, choć mogą być skuteczne w skali lokalnej, są całkowicie nieadekwatne w skali kraju, gdyż głównym wektorem wirusa na duże odległości jest działalność człowieka. Nie bez znaczenia jest fakt, że przejścia dla zwierząt są zasadniczą metodą łagodzenia negatywnego oddziaływania infrastruktury drogowej na prawidłowe funkcjonowanie populacji zwierząt oraz sposobem utrzymywania drożności korytarzy ekologicznych, które umożliwiają migrację rzadkich gatunków zwierząt. Zamknięcie tych przejść na dużą skalę spowodowałoby zniweczenie efektywności programów ochrony przyrody, jak również poniesionych wielomilionowych kosztów ich budowy.”

W związku z tym konieczne są też **zmiany w przepisach karnych** Prawa łowieckiego i ustawy o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt. Nie do zaakceptowania jest ściganie karne jako przestępstwo osób, które „celowo utrudniają polowania” zwykłe (art. 52 pkt 8 Pr. łow.). Jak słusznie wskazywano podczas prac w Senacie nad projektem w/w specustawy, istnieje poważny problem (uznać należy, że natury konstytucyjnej), jeśli chodzi o „adekwatność przewidzianej represji do popełnionego czynu” (Kancelaria Senatu, Opinia o ustawie o zmianie niektórych ustaw w celu ułatwienia zwalczania chorób zakaźnych zwierząt, druk nr 28, s. 4-5). W opinii zwrócono uwagę na inne czyny polegające na „utrudnianiu”, które kwalifikowane są wyłącznie jako wykroczenie, np. utrudnianie prowadzenia działań ratowniczych w przypadku pożaru (art. 82 a § 2 Kodeksu wykroczeń). Wskazano, że „w tym kontekście traktowanie osoby, która zakłóciła polowanie, szczególnie takie, którego jedynym celem jest rozrywka, jako przestępca, wydaje się nieadekwatne”.

Podkreślić należy, że jednocześnie obowiązują **dziś poważne sankcje** związane z udaremnianiem lub utrudnianiem wykonania czynności wynikających z nakazów organów Inspekcji Weterynaryjnej wydanych w związku ze zwalczaniem choroby zakaźnej zwierząt oraz z udaremnianiem lub utrudnianiem wykonania odstrzału sanitarnego nakazanego przez powiatowego lekarza weterynarii lub wojewodę, określone w art. 78 ust. 5 i 6 u.o.z.z. Czyny te uznane są za przestępstwo. Regulacje te wydają się **w pełni wystarczające** dla zapewnienia bezpieczeństwa prowadzenia odstrzałów sanitarnych i innych działań związanych ze zwalczaniem chorób zakaźnych zwierząt. Bezcelowo w ich świetle jest jednoczesne ściganie karne osób prywatnych za przeszkadzanie w polowaniach zwykłych (prowadzić to może do szeregu kuriozalnych sytuacji, w których np. **rolnik na swojej ziemi może być uznany wedle obowiązujących przepisów za przestępcę**, nawet jeśli polowanie odbywa się w celach rozrywkowych w ramach obchodzenia myśliwskiego święta Hubertusa).

Adekwatne sankcje karne powinny dotyczyć także zasad związanych z przestrzeganiem zasad bioasekuracji i prowadzeniem odstrzałów sanitarnych. Aktualnie zgodnie z art. 51 ust. 1 pkt 7a Pr. łow. wykroczeniem jest nieprzestrzeganie zasad bioasekuracji podczas polowania lub odstrzału sanitarnego, o którym mowa w art. 8 ust. 8, oraz przy wykonywaniu czynności związanych z zagospodarowaniem pozyskanej zwierzyny.

Odpowiedzialność karna w tym zakresie powinna zostać zastrzona do przestępstwa. Należy uznać, że pod względem społecznej szkodliwości jest to czyn tej samej, a nawet wyższej wagi, niż utrudnianie prowadzenia działań związanych ze zwalczaniem chorób zakaźnych, kwalifikowanych w art. 78 ust. 5 i 6 u.o.z.z. jako przestępstwa.

Sankcją za przestępstwo należy także objąć wykonywanie odstrzału zwierząt bez wymaganego prawem zgłoszenia (brak upoważnienia indywidualnego, brak zgłoszenia do urzędu formy zbiorowej), a także bez wpisu do elektronicznej książki ewidencji pobytu na polowaniu.

Prowadzenie elektronicznej książki polowań powinno być obligatoryjne. W obecnym stanie prawnym, zgodnie z art. 42 b ust. 1 Pr. łow., termin rozpoczęcia i zakończenia oraz jednoznaczne określenie miejsca wykonywania polowania indywidualnego, imię i nazwisko myśliwego, numer upoważnienia do wykonywania polowania indywidualnego, ilość i gatunek pozyskanej zwierzyny oraz liczba wszystkich oddanych strzałów do zwierzyny grubej podlega wpisowi w książce ewidencji pobytu na polowaniu indywidualnym, którą są obowiązani prowadzić dzierżawcy i zarządcy obwodów łowieckich, w postaci papierowej lub elektronicznej, dla każdego obwodu. Przepis ten w powyższym brzmieniu obowiązuje od dnia 1 kwietnia 2018 r. Wówczas ustawodawca doprecyzował formę prowadzenia książki pobytu na polowaniu indywidualnym, określając, że może mieć ona formę papierową lub elektroniczną. Mając na uwadze fakt, że problem afrykańskiego pomoru świń w Polsce postępuje i niezbędne jest wzmocnienie narzędzi bioasekuracji podczas polowań i odstrzałów sanitarnych, uzasadnione jest także usprawnienie systemu kontroli względem osób wykonujących te czynności. Chodzi w szczególności o to, by w elektronicznej książce pobytu na polowaniu istniała funkcjonalność, zgodnie z którą w ciągu 72 godzin od wykonywania polowania bądź odstrzału sanitarnego na obszarze zagrożonym lub zapowietrzonym system będzie blokował możliwość zgłoszenia polowania w innym miejscu przez tę samą osobę. Rozwiązanie to będzie służyło egzekwowaniu zakazu wykonywania polowania w ciągu newralgicznych 72 godzin od wykonywania czynności na terenie zagrożonym lub zapowietrzonym. Istotne jest również poszerzenie ewidencjonowanych danych o wykaz zranionych, lecz nieodnalezionych zwierząt, co

ma szczególne znaczenie przy zwalczaniu chorób zakaźnych wśród zwierzyny. W tym celu niezbędne jest określenie, że prowadzenie książki ewidencji na polowaniu odbywa się w formie elektronicznej obligatoryjnie. Forma papierowa może zostać zachowana, ale pomocniczo. Termin na wprowadzenie w/w książki ewidencji pobytu na polowania powinien wynosić 3 miesiące od dnia wejścia w życie ustawy.

W art. 1 projektu proponuje się zmianę ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2018 r., poz. 1967)

1. Wprowadzono do słowniczka ustawowego **definicję pojęcia odstrzału sanitarnego**. Ustawa posługuje się tym pojęciem, m.in. w art. 45 ust. 1 pkt 8, art. 46 ust. 3 pkt 8 i nast., niemniej pojęcie to nie jest w żaden sposób dookreślone w ustawie, pozostawiając pole do zbyt dużej swobody interpretacyjnej. Pamiętać trzeba, że zgodnie z art. 76 pkt 6 u.o.z.z. popełnia przestępstwo ten, kto udaremnia lub utrudnia wykonanie odstrzału sanitarnego nakazanego przez powiatowego lekarza weterynarii lub wojewodę. W związku z tym odstrzał sanitarny jest elementem znamion strony przedmiotowej tego przestępstwa. Wymaga zatem precyzyjnego określenia jego ram, w szczególności odróżnienia od prowadzenia polowań. Kolejnym istotnym argumentem jest ochrona prawa własności osób prywatnych. Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 10 lipca 2014 r. (sygn. akt P 19/13) za niekonstytucyjne uznał przepisy, zmuszające właścicieli nieruchomości do tolerowania polowań na ich gruntach prywatnych. Brak jasnego reżimu prawnego, wedle którego odbywa się odstrzał sanitarny, powoduje, że ocena w praktyce, czy dana sytuacja była odstrzałem sanitarnym czy polowaniem jest utrudniona i narażona nawet na dowolność. Powoduje to niepewność prawną w odniesieniu do podstawowych praw chronionych konstytucyjnie, tj. prawa do obrony w procesie karnym i prawa do ochrony własności prywatnej.

Proponuje się w związku z tym, by odstrzał sanitarny był zdefiniowany poprzez wprowadzenie definicji legalnej do słowniczka ustawowego w art. 2 u.o.z.z.

Definicja powinna określać, że polega on na uśmiercaniu zwierząt gatunków łownych prowadzonym **wyłącznie w celu** zwalczania chorób zakaźnych tych zwierząt **na obszarze zapowietrzonym lub zagrożonym**, w tym wykonywanym na zasadach polowania zbiorowego lub indywidualnego **w rozumieniu ustawy – Prawo łowieckie**.

2. Proponuje się wprowadzenie pojęć bezpośrednich i pośrednich sposobów zapobiegania lub zwalczania chorób zakaźnych zwierząt oraz ich zdefiniowanie w słowniczku ustawowym. Pojęcia te mają na celu skategoryzowanie metod walki z chorobami zakaźnymi zwierząt, które posiadają zróżnicowany charakter i zostały określone w kilkunastu punktach w art. 45 i 46 u.o.z.z. Metody te różnią się od siebie m.in. skalą dolegliwości dla zwierząt i środowiska przyrodniczego. Dlatego proponuje się, aby metody pośrednie, które polegają na innych działaniach niż uśmiercanie zwierząt, miały, o ile jest to możliwe, pierwszeństwo przed najbardziej drastycznymi sposobami zwalczania chorób zakaźnych zwierząt (art. 41a).
3. W art. 1 pkt 2 proponuje się zmian **w przepisach art. 45** u.o.z.z. poprzez wskazanie w ust. 1, że **określenie obszaru**, na którym występuje choroba zakaźna zwierząt lub zagrożenie wystąpienia tej choroby, w szczególności jako obszaru zapowietrzonego lub zagrożonego, oraz sposobu oznakowania obszaru zapowietrzonego i zagrożonego **jest obowiązkiem** powiatowego lekarza weterynarii (aktualnie ustawa w art. 45 ust. 1 pkt 1 stanowi, że powiatowy lekarz weterynarii „może określić“).

Ponadto z katalogu wskazanych w art. 45 i 46 u.o.z.z środków, które mogą zarządzić powiatowy lekarz weterynarii albo wojewoda, należy uchylić możliwość nakazu zamykania znajdujących się w pasach drogowych przejść dla zwierząt lub wykonywania przeszkód technicznych, w szczególności budowy ogrodzeń lub zabezpieczeń technicznych.

4. W kwestii transportowania martwych dzików i ich części **do utylizacji** proponuje się w art. 1 pkt 2 lit. a oraz w pkt 3 lit. a wprowadzenie przepisów nakazujących wybór miejsca możliwie najbliższego względem miejsca odstrzału sanitarnego. Aktualnie zgodnie z art. 45 ust. 1 pkt 8j u.o.z.z. PIW może nakazać podmiotom zajmującym się transportem zwierząt lub zwłok zwierzęcych ich transport do wskazanych miejsc. Analogiczne kompetencje posiada wojewoda – w art. 46 ust. 3 pkt 8k.

Zmiana ma na celu zapewnienie, że potencjalne chore zwierzęta nie będą transportowane na większe odległości. Co prawda w § 14 ust. 1 rozporządzenia ministra rolnictwa i rozwoju wsi z dnia 6.5.2015 r. w sprawie środków podejmowanych w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń zakazuje się wysyłania dzików z obszaru ochronnego, obszaru objętego ograniczeniami i obszaru zagrożenia poza te obszary do miejsca położonego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, niemniej wobec odnotowywania kolejnych ognisk choroby uznać należy powyższe ograniczenie za niewystarczające.

5. Zmiana zaproponowana w art. 1 w pkt 7 ma na celu usprawnienie **programu odszkodowawczego dla rolników** za likwidację świń. Aktualnie prawo do odszkodowania dla rolników w powyższym zakresie wynika z art. 49 u.o.z.z. Zgodnie z ust. 1 za bydło, świnie, owce, kozy, konie, kury, kaczki, gęsi, indyki, perlice, przepiórki, kuropatwy, bażanty, strusie (*Struthio camelus*), jeleniowate utrzymywane w warunkach fermowych (jeleń szlachetny - *Cervus elaphus*, jeleń sika - *Cervus nippon* i daniel - *Dama dama*), rodziny pszczoły (pszczoła miodna - *Apis mellifera*) oraz ryby słodkowodne zabite lub poddane ubojowi z nakazu organów Inspekcji Weterynaryjnej albo za takie zwierzęta padłe w wyniku zastosowania zabiegów nakazanych przez te organy przy zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt podlegających obowiązkowi zwalczania przysługuje odszkodowanie ze środków budżetu państwa. Program ten powinien działać w sposób sprawniejszy, umożliwiając szybkie uzyskanie przez rolników odszkodowań i możliwie odformalizowany. Proponuje się **wykreślenie z art. 49 ust. 7 pkt 1 przesłanki bezwzględnie wyłączającej** z możliwości

uzyskania odszkodowania w postaci niezastosowania się przez posiadacza zwierząt do obowiązków określonych w przepisach o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt. Brak dochowania obowiązków związanych z dokumentacją dotyczącą zwierząt jest oczywiście naruszeniem prawa, niemniej „sankcja” w postaci pozbawienia takiego rolnika w całości możliwości ubiegania się o odszkodowanie wydaje się być zbyt daleko idąca.

W art. 2 proponuje się zmiany ustawy z dnia 13 października – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2020 r. poz. 67)

1. Na mocy ustawy z dnia 20 grudnia 2019 r. o zmianie niektórych ustaw w celu ułatwienia załączania chorób zakaźnych zwierząt przepisy art. 8 Pr. łow. zostały rozszerzone o regulacje dotyczące odstrzału sanitarnego. W art. 34 pkt 11a wskazano z kolei, że **do zadań PZŁ** należy podejmowanie działań mających na celu zwalczanie i zapobieganie rozprzestrzenianiu się chorób zakaźnych zwierząt łownych. W związku z tym, że problematyka odstrzału sanitarnego regulowana jest przez dwie ustawy: Pr. łow. i o.o.z.z, należy w obu ustawach wyraźnie wskazać przedmiotowy zakres tych regulacji. Pr. łow. powinno być właściwe dla przepisów dot. wykonywania odstrzału sanitarnego w zakresie odnoszącym się do jego formy: polowania zbiorowego albo indywidualnego oraz zasad bioasekuracji obowiązujących przy wykonywaniu polowań oraz odstrzałów sanitarnych.

W art. 2 w pkt 2 proponuje się, by w art. 8 ust. 8 Pr. łow. wskazać, że chodzi o **odstrzał sanitarny w rozumieniu u.o.z.z.** (odsyłając do proponowanej wyżej definicji w art. 2 u.o.z.z.).

Następnie w pkt 2 proponuje się rozszerzenie regulacji art. 8 o **warunki wykonywania odstrzału sanitarnego tj.:**

- odstrzał sanitarny nie może być wykonywany łącznie z polowaniem na zwierzęta innych gatunków nieobjętych nakazem dotyczącym zwalczania chorób zakaźnych zwierząt oraz w upoważnieniu o którym mowa w ust. 9;

- odstrzał sanitarny wykonywany na terenie zasadniczo wyłączonym z polowań na mocy art. 26 albo art. 27 d odbywać się może wyłącznie w formie polowania indywidualnego.

- podczas wykonywania odstrzału sanitarnego osoba uprawniona do wykonywania polowania powinna być obowiązana do okazania na żądanie upoważnienia, o którym mowa w ust. 9. Propozycja tego przepisu jest uzasadniona treścią art. 78 pkt 6 u.o.z.z., który kryminalizuje udaremnianie bądź utrudnianie odstrzału sanitarnego. Każda osoba jest zatem potencjalnie zagrożona odpowiedzialnością za to przestępstwo i w związku z tym konieczne jest ustanowienie regulacji obligujących osoby wykonujące odstrzał sanitarny do wykazania, że rzeczywiście działają na podstawie obowiązującego upoważnienia, a zatem że dane czynności są odstrzałem sanitarnym. Należy wyeliminować sytuację, w której wystarczy ustne, niepoparte żadnym dokumentem powołanie się na odstrzał sanitarny, by żądać od osoby trzeciej (także rolnika na swojej ziemi) wycofania się z terenu. Może to bowiem prowadzić do nadużyć. Indywidualne upoważnienie powinno zawierać jego termin obowiązywania i być wydawana wg wzoru.

Ponadto w związku z art. 34 pkt 11a Pr. łow., tj. włączeniem działań związanych ze zwalczaniem i zapobieganiem rozprzestrzenianiu się chorób zakaźnych zwierząt łownych do zadań PZŁ, w art. 2 pkt 4 proponuje się wprowadzić w tym zakresie **obowiązek sprawozdawczy** dotyczący tego zadania. Sprawozdanie powinno uwzględniać dane zbiorcze na poziomie PZŁ, zarządów okręgowych PZŁ oraz w/w dane na poziomie poszczególnych kół łowieckich. Sprawozdania z wykonywania tego zadania powinny stanowić informację publiczną (zgodnie z utrwalonym orzecznictwem: postanowienie NSA z dnia 28.11.2013 r. I OZ 1155/13 i wyrok NSA z dnia 05.04.2013 r. I OSK 89/13, Polski Związek Łowiecki oraz koła łowieckie są podmiotami wykonującymi zadania publiczne, a przez to są objęte regulacją ustawy o dostępie do informacji publicznej).

2. W art. 8a ust. 6 pkt 4 lit. e proponuje się wprowadzenie zmian dotyczących zakresu przedmiotowego rocznego planu łowieckiego. Wskazany przepis w

obowiązującym stanie prawnym wymaga jedynie podania liczby zwierząt łownych pozyskanych w drodze odstrzałów i odłowów w łowieckim roku gospodarczym poprzedzającym łowiecki rok gospodarczy, na który jest sporządzany roczny plan łowiecki. Istotne jest, by obejmował on również zranioną a nieodnalezioną zwierzynę wykazaną w książkach ewidencji polowań. Ma to szczególne znaczenie dla zwalczania chorób zakaźnych, których nosicielami mogą być zwierzęta dzikie. Konsekwentnie do proponowanej zmiany w art. 8a ust. 6 pkt 4 lit. e proponuje się objęcie obowiązkiem ewidencjonowania w książkach polowań liczby i gatunku zwierząt łownych, które zostały postrzelone a nie odnalezione (zmiany w art. 42b ust. 1). W odniesieniu z kolei do zwierzyny objętej obowiązkiem odstrzału sanitarnego należy wprowadzić dodatkowo obostrzenia, polegające na obowiązku myśliwego zgłoszenia do Powiatowego Lekarza Weterynarii, że dokonał zranienia, lecz nie odnalazł takiej zwierzyny. Zasada ta jest elementem bioasekuracji i odrywać powinna istotną rolę w walce z afrykańskim pomorem świń, jak i innymi chorobami zakaźnymi zwierząt. Z tych przyczyn jej złamanie powinno być obwarowane odpowiedzialnością za wykroczenie z art. 51.

3. Zmian wymagają przepisy dotyczące **kontroli polowań i odstrzałów sanitarnych pod kątem przestrzegania zasad bioasekuracji**, zawarte w art. 11 Pr. łow. Proponuje się zmianę ust. 4 wg następujących zasad: zarządca lub dzierżawca obwodu łowieckiego może wystąpić z wnioskiem do służb, straży lub organów administracji rządowej, w szczególności do właściwego miejscowo komendanta Policji lub Straży Granicznej, lub Państwowej Straży Pożarnej lub właściwego terytorialnie organu Inspekcji Weterynaryjnej o udzielenie pomocy pozostającej w zakresie kompetencji tych służb, straży lub inspekcji, jeżeli jest to niezbędne do przeprowadzenia czynności związanych ze zwalczaniem chorób zakaźnych zwierząt, obejmującym:
 - 1) zabezpieczenie terenu, na którym odbywa się odstrzał sanitarny przed nieuprawnionym dostępem osób trzecich,

- 2) wsparcie działań mających na celu poszukiwanie padłych zwierząt, co do których zachodzi podejrzenie, że mogły być nosicielami chorób zakaźnych.

Wyżej zaproponowana zmiana polega przede wszystkim na usunięciu możliwości wnioskowania o zabezpieczenie terenu polowania, bowiem czynność ta nie ma nic wspólnego z prowadzeniem działań związanych ze zwalczaniem chorób zakaźnych zwierząt, a tego dotyczy zakres przedmiotowy ust. 4.

Z kolei do regulacji odrębnego ustępu powinna zostać przeniesiona kwestia związana z kontrolą przestrzegania zasad bioasekuracji. Aktualnie, zgodnie z treścią art 11 ust. 4 Pr. Łow., odbywa się ona na wniosek dzierżawców bądź zarządców obwodów łowieckich, co powoduje, **że wnoszącym o kontrolę jest w zasadzie ten sam podmiot, który kontroli podlega**. Inspekcja Weterynaryjna powinna przeprowadzać kontrolę przestrzegania przez osobę uprawnioną do wykonywania polowania albo odstrzału sanitarnego zasad bioasekuracji **z urzędu lub na wniosek**: zarządcy lub dzierżawcy obwodu łowieckiego, wójta (burmistrza, prezydenta miasta), organizacji społecznej, której statutowym celem jest ochrona zwierząt lub ochrona przyrody oraz organizacji społecznej, której statutowym celem jest wspieranie rolnictwa.

Ponadto kontrola prowadzona przez IW obejmować musi dwa poziomy:

- 1) przestrzeganie zasad bioasekuracji polowań i odstrzałów sanitarnych oraz
- 2) okresowe kontrole kół łowieckich pod kątem zabezpieczenia się przez te koła w środki niezbędne do przestrzegania zasad bioasekuracji.

Kolejno proponuje się dodanie przepisu, zgodnie z którym **warunkiem uwzględnienia wniosku** o udzielenie pomocy określonej w ust. 4 pkt 1 jest spełnienie przez dzierżawcę lub zarządcę obwodu łowieckiego oraz osób wykonujących odstrzał sanitarny wymogów formalnych dotyczących zgłoszenia odstrzału sanitarnego wykonywanego na zasadach polowania zbiorowego (odpowiednie stosowanie art. 42 ust. 1 Pr. łow) lub posiadania upoważnienia do wykonywania odstrzału indywidualnego.

4. W art. 2 w pkt 3 proponuje się wprowadzenie **zakazu dokarmiania, nęcenia zwierzyny**, tworzenia pasów zaporowych i innych form wykładania karmy w art. 13, za wyjątkiem sytuacji drastycznego niedoboru żeru naturalnego w zimie, po określeniu i uzgodnieniu ilości, rodzaju i sposobu wykładania karmy.

Aktualnie obowiązuje jedynie możliwość ustanowienia zakazu dokarmiania zwierząt łownych, określona w art. 45 ust. 1 3b oraz art. 46 ust. 3 pkt 3b u.o.z.z., która została ustanowiona w odniesieniu do dzików, jednak jest to metoda niewystarczająca. Utrzymywanie jednocześnie w art. 13 Pr. łow. szerokiej możliwości dokarmiania innych zwierząt prowadzi do bezskuteczności narzędzi z u.o.z.z. Celem proponowanego zakazu jest spowodowanie, że karma dla dzikich zwierząt w ogóle nie będzie wykładana, poza w/w określonym wyjątkiem drastycznego niedoboru żeru.

Jednocześnie w związku z tym, że w praktyce łowieckiej występują najczęściej 3 formy używania tej karmy w ramach gospodarki łowieckiej: dokarmienie, nęcenie zwierzyny oraz tworzenie pasów zaporowych, należy przepisem art. 13 Pr. łow. objąć je wszystkie.

Uzasadnione w tym zakresie jest wprowadzenie tzw. katalogu otwartego z uwagi na to, że ani dokarmianie zwierząt ani tworzenie pasów zaporowych nie jest zdefiniowane poprzez definicję legalną, zatem może być to szereg różnie nazywanych czynności.

5. W art. 2 w pkt 5 proponuje się w odniesieniu do **zasad bioasekuracji podczas polowań i odstrzałów sanitarnych** wprowadzenie:
- 1) zakazu patroszenia potencjalnie zakażonych zwierząt w łowisku,
 - 2) transportu tusz z łowiska do punktu skupu lub utylizacji w sposób uniemożliwiający zanieczyszczenie środowiska tkankami potencjalnie zakażonych zwierząt (krew, wnętrzności)
 - 3) obowiązku powstrzymania się od wykonywania polowania lub odstrzału sanitarnego, o którym mowa w art. 8 ust. 8 Pr. łow. na obszarze, który nie został określony jako zapowietrzony lub zagrożony przed upływem 72 h od

zakończenia wykonywania polowania lub odstrzału sanitarnego na obszarze określonym jako zapowietrzony lub zagrożony.

Regulacje te powinny zostać uwzględnione w rozporządzeniu ministra rolnictwa i rozwoju wsi z dnia 30 stycznia 2020 r. w sprawie zasad bioasekuracji, jakie powinny być przestrzegane podczas polowania lub odstrzału sanitarnego oraz przy wykonywaniu czynności związanych z zagospodarowaniem zwierzęcia łownego z gatunku dzik.

Należy przy tym ustanowić obowiązek prowadzenia książki pobytu na polowaniu, o której mowa w art. 42 b ust. 1 Pr. łow., w formie elektronicznej (art. 2 pkt 6). Uzasadnione jest, aby książka była wyposażona w system blokady możliwości umieszczenia w niej wpisu dotyczącego wyżej opisanego polowania w ciągu 72 h. Dodatkowo w książce ewidencji polowań należy wykazywać zranioną, lecz nieodnalezioną zwierzynę. Termin na wprowadzenie w/w książki ewidencji pobytu na polowania powinien wynosić 3 miesiące od dnia wejścia w życie ustawy.

6. Przepisy Pr. łow. powinny określać **warunki formalne zgłaszania odstrzałów sanitarnych**, zarówno wykonywanych na zasadach polowań zbiorowych, jak i indywidualnych. Zasadą w obu przypadkach jest obowiązek posiadania indywidualnego upoważnienia do prowadzenia odstrzału sanitarnego. W odniesieniu do odstrzału sanitarnego wykonywanego na zasadach polowania zbiorowego zastosowanie powinny znaleźć dodatkowo przepisy art. 42 ab ust. 1, 2 i 6 Pr. łow. Warunkiem prowadzenia takiego odstrzału powinno być jego uprzednie zgłoszenie przez dzierżawcę bądź zarządcę obwodu łowieckiego do urzędu gminy (wójta, burmistrza, prezydenta miasta), a następnie podanie przez ten urząd do publicznej wiadomości informacji o miejscu i czasie prowadzenia odstrzału sanitarnego, z zastrzeżeniem, że informacja przekazywana przez dzierżawcę albo zarządcę obwodu łowieckiego o planowanym odstrzale sanitarnym, a następnie podana do publicznej wiadomości zawiera dodatkowo **wskazanie podstawy prowadzonego odstrzału** w postaci powołania nakazu powiatowego lekarza weterynarii albo

województwa. Odstrzał sanitarny zwierząt na zasadach polowania indywidualnego wykonywany powinien być na podstawie samego indywidualnego upoważnienia, o którym mowa była powyżej, do którego wystawienia jest zobowiązany odpowiednio zarządca lub dzierżawca obwodu łowieckiego, lub dyrektor parku narodowego albo regionalny dyrektor ochrony środowiska, wskazującego imię i nazwisko osoby upoważnionej, gatunek i liczbę sztuk zwierzyny przeznaczonych do odstrzału oraz okres ważności upoważnienia nie dłuższy niż obowiązujący w chwili wystawienia upoważnienia nakaz powiatowego lekarza weterynarii albo wojewody. Osoba upoważniona do wykonania odstrzału sanitarnego w przypadku obecności osób trzecich na obszarze wykonywania odstrzału powinna być obowiązana do poinformowania tych osób o zaplanowanym odstrzale i okazania indywidualnego upoważnienia.

7. Kwestią istotną z perspektywy walki z chorobami zakaźnymi zwierząt jest zapewnienie kontroli postępowania myśliwych z pozyskanymi zwierzętami. W obecnym stanie prawnym znakowanie tusz dotyczy wyłącznie łosi, jeleni, danieli, muflonów, saren i dzików, zaś obowiązek ten spoczywa na podmiocie prowadzącym punkt skupu. Oznacza to, że cała reszta pozyskanej zwierzyny znajduje się poza systemem ewidencjonowania, co w zasadzie wyklucza efektywną kontrolę państwa w odniesieniu do ryzyk związanych z rozprzestrzenianiem się chorób zakaźnych zwierząt. Dlatego proponuje się, aby obowiązek znakowania tusz był określony w art. 42c w sposób dwustopniowy. W pierwszej kolejności dotyczyć powinien myśliwych, którzy pozyskali jakiegokolwiek zwierzę gatunku łownego, a dopiero następnie w odniesieniu do zwierząt podlegających skupowi – ciążyć powinien na przedsiębiorcy prowadzącemu punkt skupu. Konsekwentnie należy dokonać zmian w art. 42b ust. 2 poprzez określenie terminu związanego z odnotowywaniem pozyskanych zwierząt w książce ewidencji polowań (art. 42b ust. 2). Konieczna będzie także zmiana rozporządzenia wydanego na podstawie art. 43 ust. 2 Pr. łow. w sprawie szczegółowych warunków wykonywania polowania oraz znakowania tusz. Zakres przedmiotowy rozporządzenia jako odnoszący się w delegacji ustawowej do art. 42 c powinien ulec rozszerzeniu o zasady znakowania tusz wszystkich zwierząt gatunków łownych. Istotne jest także wprowadzenie zasad, zgodnie z

którymi: 1. Osoba prowadząca punkt skupu odmawia przyjęcia tuszy zwierzyny, jeżeli tusza nie została oznakowana, a wraz z tuszą nie zostało okazane upoważnienie lub dostarczone świadectwo pochodzenia zwierzyny. 2. Osoba prowadząca punkt skupu niezwłocznie powiadamia policję, straż leśną lub straż łowiecką o każdej próbie zaewidencjonowania, kupna lub sprzedaży nieoznakowanej tuszy, na którą nie zostało okazane upoważnienie lub dostarczone świadectwo pochodzenia zwierzyny.

8. Zmiana projektowana w art. 2 pkt 9 ma na celu przywrócenie **okresów ochronnych dzików** poza strefami zainfekowanymi. Proponuje się zmianę delegacji ustawowej określonej w art. 44 ust. 1 Pr. łow. poprzez wskazanie, że okresy ochronne powinny być ustalane, mając na względzie, że całkowite ich zniesienie nie może zagrażać funkcjonalnemu przetrwaniu danego gatunku. W ślad za wyżej opisanymi zasadami mającymi na celu uszczelnienie systemu walki z chorobami zakaźnymi zwierząt, w szczególności w zakresie przestrzegania zasad bioasekuracji podczas polowań i odstrzałów sanitarnych, a także całokształtu bezpiecznego z punktu widzenia sanitarnego postępowania z pozyskaną zwierzyną, konieczne jest wprowadzenie zmian w przepisach karnych.
9. Sankcją wykroczeniową powinny zostać objęte zachowania polegające na naruszeniu obowiązku zgłoszenia polowania zbiorowego do urzędu gminy lub oznakowania obszaru polowania tablicami ostrzegawczymi, zaniechanie dokonania oznakowania tusz przez myśliwych, zaniechanie wpisów w książce ewidencji polowania oraz naruszenie zakazu dokarmiania i nęcenia zwierzyny. Łamanie wyżej wskazanych nakazów i zakazów godzi nie tylko w bezpieczeństwo publiczne, ale i zwiększa ryzyko rozprzestrzeniania chorób zakaźnych zwierząt. Określony w art. 51 pkt 7a Pr. łow. czyn polegający na **nieprzestrzeganiu zasad bioasekuracji** podczas polowania lub odstrzału sanitarnego, o którym mowa w art. 8 ust. 8, oraz przy wykonywaniu czynności związanych z zagospodarowaniem pozyskanej zwierzyny powinien stanowić **przestępstwo** (art. 52 Pr. łow.), nie zaś wykroczenie. Trzeba mieć na uwadze regulacje art. 78 pkt 5 i 6 u.o.z.z., zgodnie z którymi przestępstwem jest

udaremnianie lub utrudnianie wykonania czynności wynikających z nakazów organów Inspekcji Weterynaryjnej wydanych w związku ze zwalczaniem choroby zakaźnej zwierząt oraz udaremnianie lub utrudnianie wykonanie odstrzału sanitarnego nakazanego przez powiatowego lekarza weterynarii lub wojewodę (podlegającym karze grzywny, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 3). Ustawodawca uznał zatem, że zachowania polegające na przeszkadzaniu w czynnościach, mających na celu walkę z chorobami zakaźnymi zwierząt stanowi przestępstwo. Tak samo społecznie szkodliwe jest nieprzestrzeganie zasad bioasekuracji podczas wykonywania polowania lub odstrzału sanitarnego, bowiem podobnie jak przestępstwa określone w art. 78 pkt 5 i 6 u.o.z.z. prowadzą w efekcie do zagrożenia rozprzestrzeniania się choroby zakaźnej zwierząt, w związku z tym konsekwentnie odpowiedzialność karna za nie powinna zostać zaostrzona.

10. Konsekwentnie zatem powinno dojść do zmian w art. 52 i 53 Pr. łow. Wykonywanie odstrzału zwierząt bez wymaganego prawem zgłoszenia do urzędu polowania zbiorowego albo odstrzału sanitarnego w takiej formie lub bez upoważnienia indywidualnego lub bez wpisu do elektronicznej książki polowań lub bez oznakowania terenu, na którym wykonywane są czynności w formie zbiorowej, a także nieprzestrzeganie zasad bioasekuracji podczas polowania lub odstrzału sanitarnego, a także naruszanie zakazów i nakazów na obszarach niewchodzących w skład obwodów łowieckich (art. 26) lub na których obowiązuje zakaz polowania (art. 27d) powinno **być kwalifikowane jako przestępstwo.**

Ponadto proponuje się uchylene przepis art. 52 pkt 8. Pamiętać należy, że nowelizacją z dnia 14 grudnia 2017 r. do art. 51 ust. 1 Pr. łow. dodano pkt 8, zakazujący umyślnego utrudniania lub uniemożliwiania wykonywanie polowania pod groźbą odpowiedzialności za wykroczenie (ustawa z dnia 14 grudnia 2017 r. o zmianie niektórych ustaw w celu ułatwienia zwalczania chorób zakaźnych zwierząt, Dz. U. z 2018 r., poz. 50). Przepis ten bardzo szybko został

jednak uchylony i w efekcie **obowiązywał niecałe 3 miesiące** (ustawa z dnia 22 marca 2018 r. o zmianie ustawy – Prawo łowieckie oraz niektórych innych ustaw, Dz. U. z 2018 r., poz. 651). **Ustawodawca zatem w 2018 r. uznał, że nawet sankcja za wykroczenie jest w takiej sytuacji nieadekwatna i ją uchylił.** Po niecałych 2 latach z kolei wprowadzono w odniesieniu do tego samego czynu sankcję za przestępstwo, co uznać należy za daleko idącą niekonsekwencję ustawodawcy, a także ingerencję w bezpieczeństwo prawne obywateli. Na przestrzeni bowiem zaledwie 2 lat ten sam czyn: (1) nie był karalny, (2) był zabroniony jako wykroczenie, (3) nie był karalny, (4) został zabroniony jako przestępstwo. Zatem ten sam człowiek, obywatel RP w przeciągu tak krótkiego czasu może w odniesieniu do tego samego zachowania raz być obwinionym o wykroczenie, raz oskarżonym o przestępstwo, a dwa razy osobą niepodlegającą odpowiedzialności karnej. Z perspektywy prawnokarnej taką sytuację należy ocenić wysoce krytycznie.

11. Należy ponadto przewidzieć odpowiedzialność karną, o której mowa w art. 53 w sytuacjach, w których myśliwy pozyskuje zwierzynę objętą obowiązkiem odstrzału sanitarnego bez wymaganych prawem dokumentów lub bez wykazania jej w upoważnieniu do wykonywania polowania indywidualnego. W tym celu należy dodać pkt. 7 w art. 53. Wskazać trzeba, że w/w przypadki są szczególnie niebezpieczne z punktu widzenia epidemiologicznego. Stosowanie do nich przewidzianej w art. 51 pkt 6 i 7 odpowiedzialności za wykroczenie jest karą nieadekwatną do przewinienia i zagrożenia, jakie za sobą niesie. Z kolei świadome niedopełnienie warunków polowania bądź odstrzału sanitarnego jako wypełniające definicję kłusownictwa określoną w art. 4 ust. 3 Pr. łow. („kłusownictwo oznacza działanie zmierzające do wejścia w posiadanie zwierzyny w sposób niebędący polowaniem albo z naruszeniem warunków dopuszczalności polowania”) powinno zostać spenalizowane w art. 53 pkt 8.

Art. 3 projektu ustawy przewiduje zmiany w ustawie z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji (Dz. U. z 2019 r., poz. 284), zgodnie z którymi uchylone zostaną przepisy,

wprowadzone na mocy ustawy z dnia 20 grudnia 2019 r. o zmianie niektórych ustaw w celu ułatwienia załączania chorób zakaźnych zwierząt, dopuszczające używanie w celach łowieckich broni wyposażonej **w tłumiki huk, która ma status broni szczególnie niebezpiecznej**, w rozumieniu art. 10 ust. 5 ustawy o broni i amunicji. Zasadą jest zakaz wydawania pozwolenia na tego rodzaju broń. Aktualnie jednym z wyjątków od tej zasady objęte jest wykorzystywanie takiej broni w celach łowieckich. Wysoce niepokojące jest przy tym szerokie określenie przez projektodawcę wyjątku w postaci celów łowieckich. **Zatem każdy myśliwy może skutecznie wystąpić dziś o pozwolenie na broń, mającą ustawowy status szczególnie niebezpiecznej.** Niezależnie od powyższego, zezwolenie myśliwym na stosowanie broni szczególnie niebezpiecznej, nawet w odniesieniu do odstrzałów sanitarnych, ocenić należy jako nieproporcjonalną regulację w stosunku do związanych z tym zagrożeń. Pamiętać należy, że na mocy ustawy z dnia 22 marca 2018 r. o zmianie ustawy - Prawo łowieckie oraz niektórych innych ustaw, osoby posiadające pozwolenie na broń w celach łowieckich obowiązane są raz na 5 lat przedstawić właściwemu organowi Policji orzeczenia lekarskie i psychologiczne, wystawione nie wcześniej niż 3 miesiące przed upływem tego terminu. Tymczasem w związku z brakiem określenia w w/w nowelizacji terminu wykonania pierwszego badania po wejściu w życie nowego brzmienia art. 15 ust. 4 ustawy z dnia 21.5.1999 r. o broni i amunicji, istnieje obawa, że do dnia dzisiejszego myśliwi takich badań nie wykonali. W takiej sytuacji uchwalenie przepisów pozwalających tym osobom na używanie broni szczególnie niebezpiecznej stanowi dodatkowo realne narażenie społeczeństwa na niebezpieczeństwo.

W art. 6 projektu przewidziano, że osoba posiadająca przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy pozwolenie na broń wydane w celu określonym w art. 10 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji (Dz. U. z 2019 r. poz. 284) jest obowiązana przedstawić właściwemu organowi Policji orzeczenia lekarskie i psychologiczne, o którym mowa w art. 15 ust. 4 ustawy z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji, w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

W art. 4 projektu proponuje się dokonanie zmiany ustawy z dnia 13 czerwca 2019 r. o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu

wojskowym lub policyjnym. Zasadne jest uchylene art. 61 ust. 8 pkt 2a, zgodnie z którym wyroby o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym sprzedaje się zarządcom lub dzierżawcom obwodów łowieckich oraz członkom Polskiego Związku Łowieckiego posiadającym pozwolenie na broń do celów łowieckich, a także uprawnienia do wykonywania polowania - wyłącznie w zakresie tłumików dźwięku (huku);

W art. 5 projektu wprowadza zmianę w ustawie z dnia 29 stycznia 2004r. o Inspekcji Weterynaryjnej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1557) tj.: proponuje się wprowadzenie etatu pracowniczego na poziomie powiatowego inspektoratu weterynarii, którego zadania będą dotyczyły prowadzenia kontroli przestrzegania zasad bioasekuracji w związku z chorobami zakaźnymi zwierząt. Zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 1 Inspekcja realizuje, w celu zapewnienia ochrony zdrowia publicznego, zadania z zakresu ochrony zdrowia zwierząt. Z kolei ust. 2 pkt 1 stanowi, że Inspekcja wykonuje swoje zadania w szczególności przez zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt, w tym chorób odzwierzęcych. Proponuje się dodanie w art. 11 ustawy o IW przepisu, zgodnie z którym w przypadku stwierdzenia stanu epidemii w odniesieniu chorób zakaźnych zwierząt w ramach inspektoratów weterynarii powołuje się stanowisko ds. kontroli realizacji zadań związanych ze zwalczaniem i zapobieganiem rozprzestrzenianiu się choroby.

Jeśli chodzi o finansowanie takiego stanowiska, zastosowanie mają przepisy art. 12 ustawy o IW. Koszty działalności Inspekcji i wykonywania zadań, o których mowa w art. 3 ust. 2 i 3, są pokrywane z budżetu państwa (ust. 1). W budżetach wojewodów wyodrębnia się środki przeznaczone na zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt i chorób odzwierzęcych podlegających obowiązkowi zwalczania, w tym na odszkodowania, zapomogi i nagrody oraz zadania wynikające z planów gotowości zwalczania chorób zakaźnych zwierząt (ust. 3 pkt 1). Zgodnie z zestawieniem rezerw celowych na 2020 r. w poz. 12 znajduje się zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt (w tym finansowanie programów zwalczania), badania monitoringowe pozostałości chemicznych i biologicznych w tkankach zwierząt, produktach pochodzenia zwierzęcego i paszach, finansowanie zadań zleconych przez Komisję Europejską oraz dofinansowanie kosztów realizacji zadań Inspekcji Weterynaryjnej, w tym na wypłatę wynagrodzeń dla lekarzy,

wyznaczonych na podstawie art. 16 ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej – 312 344 tys.
zł. Rezerwa ta pozostaje w gestii Ministra Rolnictwa.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem UE.